

ἀγαλνούτσικα ἐπίρρ. γαλνούτ'κα Θράκ. (Ἀδριανούπ.) γαλούτσικα Κυκλ. κ.ά. ἀγαλνούτσικα Κωνπλ. κ.ά. ἀγαλνούτ'κα Στερελλ. (Αἰτωλ. Εὐρυταν.) ἀγαλούτσικα Κυκλ. κ.ά.

Ὑποκορ. τοῦ ἐπίρρ. ἀγάλ'ηα. Διὰ τὸν τύπ. πβ. μεσν. γαλ'η'νούτσικα. Πόλεμ. Τρφάδ. 10 (ἐκδ. Μαυροφρ. σ. 183) «γαλ'ηνά, γαλ'ηνούτσικα, τινὰς μὴ τοὺς ἀκούσῃ, | ἔφησεν πρὸς τὸν Ἰασοῦν».

Βραδέως, ἡσύχως ἔνθ' ἄν.: Γαλούτσικα γαλούτσικα ἔφτασ' ἐκεῖ πέρα Κυκλ. Μὴ π'λαλῆς, πιρπάτ' ἀγαλνούτ'κα Αἰτωλ. Μὴ τρόπον ἀπὸν γαλνούτ'κα σ'κώθ' τοῦ κιουφάλε τ' λίγου κατ' ἀπ'άν' Ἀδριανούπ. Κρυφὰ κρυφὰ γαλνούτ'κα ἔφ'κι (ἐφυγε) αὐτόθ. Συνών. ἀγάλ'ηα 1, ἀπαγάλ'ηα.

ἀγαλῆω Ἡπ. Ἰμβρ. Σαμοθρ. Χίος ἀγαλῶ Χίος (Καλαμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἀγάλ'ηα νομισθέντος ὡς προστ. (πβ. σμ. 3) κατὰ τὸ κοίτα-κοιτῶ κττ.

1) Περιμένω, ἀναμένω Ἰμβρ. Σαμοθρ. Χίος: Θὰ σ' ἀγαλῶ Χίος Ἐν ἀγαλῆς ἐδῶ; (δὲν περιμένεις ἐδῶ;) αὐτόθ. ἀγάλ'ηα μ' Ἰμβρ. Ἀγάλει με Χίος Ἀγάλ'ηα μ' μ'σὴ στριμῇ (στιγμῇ) Σαμοθρ. 2) Προσέχω Ἡπ.: Παροιμ. Ἀγαλῆατε νὰ μὴ στάξῃ ἡ οὐρά του 'ς τὸ πηγάδι (ἐπὶ τῶν ζημιουμένων εἰς τὰ μέγιστα καὶ προφυλαττομένων εἰς τὰ ἐλάχιστα. Ἡ παροιμ. ἐκ παραδ. ὅτι ὄνου πνιγέντος εἰς φρέαρ καὶ ἐκεῖθεν ἐκβαλλομένου εἰς τῶν παρόντων ἔδωκε τὴν συμβουλὴν ταύτην).

ἀγαλῆα ἡ, Λῆμν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγαλος.

Ἡ ἔλλειψις γάλακτος: Ἀρρυστήσαν τὰ πρόβατα κ' ἔχουν' ἀγαλῆα.

ἀγάλ'ιαστος ἐπίθ. Ἀθῆν.

Ἐκ τοῦ στερετ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαλ'ιάζω.

1) Ὁ μὴ θηλάσας πολὺ μητρικὸν γάλα καὶ διὰ τοῦτο καταστάς καχεκτικός: Ἀγάλ'ιαστο παιδί. 2) Ὁ εὐρισκόμενος ἐν τῇ πρώτῃ ἀναπτύξει, ὁ μὴ μεστωμένος, ἐπὶ τοῦ ἀμυγδαλοῦ: Ἀγάλ'ιαστο ἀμύγδαλο.

ἀγαλίκι τό, Ἡπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) κ.ά.

Τουρκ. *ağalık* = ἡ ιδιότης τοῦ ἀγᾶ, μεγαλοψυχία, ἐπαρσις.

Ἡ αὐθεντία, ἡ ἐξουσία τῶν Τούρκων ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἐλευτεριά, ἔλευτεριά, | ζήτω, παιδιά, ἡ λεβεντιά,

πέθανε τὸ ἀγαλίκι, | τῶρα θὰ τοὺς φάν οἱ λύκοι

(ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς Ἡπείρου κατὰ τὸν πόλεμον πρὸς τὴν Τουρκίαν τὸ 1912) Ἡπ.

ἀγαλίφρευτος ἐπίθ. Κυκλ. (Σῦρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ στερετ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαλ'ιφεύω.

Ὁ μὴ τυγχάνων περιποιήσεων καὶ φροντίδων, ὁ μὴ κολακευόμενος ἔνθ' ἄν.: Ἀγαλίφρευτο παιδάκι τὸ καημένο, κἀνείς δὲν τὸ γαλιφεύει! Σῦρ.

ἀγαλλία ἡ, Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) ἀγαλλίγμια Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ρ. ἀγαλλίω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. τὸ ὅμοιον γαναχτία παρὰ τὸ ἀγαναχτιῶ, δι' ὃ ἰδ. *ἀγαναχτιά.

Ἀγαλλίασις, χαρά, μόνον ἐν συνεκφ. μετὰ τῆς συνων. λ. χαρά: Φρ. Χαρὰ καὶ ἀγαλλία (ἐπὶ μεγάλης ἀγαλλιάσεως) Κερασ. Τραπ. Χαρὰν καὶ ἀγαλλίαν ἔδ' ἀτο (ἔχει αὐτό, τὸ νομίζει χαρὰν καὶ ἀγ.) Τραπ. Συνών. ἀγαλλί'ιασι.

ἀγαλλιάζω Ἀθῆν. Ἡπ. Πελοπν. (Λακων.) κ.ά. — ΧΧρηστοβασ. Διαγών. 51 ἀγαλλιάζου Ἡπ. (Ζαγόρ. Κόνιτς.) Μακεδ. (Σισάν.) κ.ά. γαλλιάζω Κύπρ. κ.ά. Μέσ. γαλλιάζουμι Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ρ. ἀγαλλίω. Τὸ ρ. ἤδη καὶ μεσν. ὡς καὶ ὁ μέσ. τύπ. ἀγαλλιάζομαι. Πβ. Περὶ γέροντος στ. 160 (ἐκδ. Wagner σ. 110) «νὰ δροσιστῇ ἡ καρδούλλα σου, ὅλη ν' ἀγαλλιάσῃ», Ξενιτ. στ. 32 (ἐκδ. Wagner σ. 204) «ὀλίγον ἀγαλλιάζεται καὶ παίρνει τὸν ὁ ὕπνος».

1) Αἰσθάνομαι ἀπόλαυσιν καὶ χαρὰν, εὐχαριστοῦμαι πολὺ, ἀγάλλομαι (α) ἐπὶ ἐμψύχων Ἀθῆν. Ἡπ. (Κόνιτς. κ.ά.) Κύπρ. Πελοπν. (Λακων. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.: Ὅταν τῆς μιᾶς ἀγαλλιάζει Ἀθῆν. Ἐφαγα σῦκα καὶ ἀγάλλισα Ἡπ. Ἀγάλλισε ἡ καρδιά μου Λακων. Ἐγάλλισεν ποὺ τὲς γλυκάδες τῆς φωνῆς τοῦ Κύπρ. Ἀγάλλισα π' σ' εἶδα 'ς αὐτὴ τὴν κατάστασ' Ἡπ. Ἀγαλλιάζονται καὶ εἴθ' ἄμα τρών Αἰτωλ. Ἀγαλλιάσ'κι ἀπ' τὴν τύχ' (ἡνυχαισθήθη ἀπὸ τὴν τύχη) αὐτόθ. Ἐδωσέν μου τ' ἀέριν τὸ ἐγάλλισα (μὲ ἐκτύπησε, μὲ ἐφύσησεν ὁ ἀέρας καὶ ἡνυχαισθήθη) Κύπρ. Ἀγάλλισα φαεῖ σήμερα (ἡνυχαισθήθη ἀπὸ φαγητόν) Κόνιτς. (Συνών. φρ. φχαριστήθηκα φαεῖ). Ἀγάλλισαι ὕπνου τοῦ πιδὶ (ἡνυχαισθήθη ἀπὸ ὕπνον τὸ παιδί) αὐτόθ. || Φρ. Ἀγάλλισα καὶ θαραπεύτηκα (ἐπὶ ἀπολαύσεως ποθητοῦ τινος πράγματος ἢ ἐπὶ ἐκδικήσεως προσώπου μισητοῦ) Ἡπ. || Ἄσμ.

Τραγοῦδ'σε, λεβέντη μου, τραγοῦδα ν' ἀγαλλιάσω,
νὰ πεταχτῶ σὰν τὸ πουλὶ νὰ ῥεθῶ 'ς τὴν ἀγκαλιά σου

Ἡπ. (β) Ἐπὶ ἀψύχων ΧΧρηστοβασ. ἔνθ' ἄν.: Ἀμα πῆρε τὴ ντραγατικὴ 'ς τὸ χέρι, ἀγάλλισαν τὰ χτήματα τοῦ μοναστηριοῦ φύλαγμα. Ἀμπέλι, χωράφι, λόγγους καὶ λιβάδια τὰ κοίταζαν ἀπὸ μακρὰ ἐκεῖνοι ποῦ θέλανε νὰ τὰ πατήσουν (ἀγάλλισαν = ἡνυχαισθήθησαν ἀπὸ φύλαγμα, ἀπὸ ἐπιτήρησιν). 2) Ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπν. (Λακων.) κ.ά.: Πότι νὰ πιθάνου κι ν' ἀγαλλιάσου! (ν' ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὰς φροντίδας τῆς ζωῆς) Ζαγόρ. Εἶνι σὰν τοῦ θιριό, σὰν τ' ἀγρίμ', δὲν ἀγαλλιάζ' ντίπ Σισάν. β) Ναρκοῦμαι ἀπὸ εὐχαρίστησιν, χαυνοῦμαι (ὡς λ. χ. ὅταν ἀναπαύεται τις εἰς τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου ἐν ὥρᾳ χειμῶνος) Κύπρ. κ.ά.: Ἐδουμάλιζά την τὸ ἐγάλλιαζεν (ἐδουμάλιζα = ἐθώπευον) Κύπρ. Ἡ σμ. αὕτη καὶ μεσν. Πβ. Ξενιτ. στ. 31 (ἐκδ. Wagner σ. 204) «ἐκ τὸν πολὺν του τὸν δαρμόν κι ἀπὸ τὸν λογισμόν του | ὀλίγον ἀγαλλιάζεται καὶ παίρνει τὸν ὁ ὕπνος» Πβ. σύνθ. ἀναγαλλιάζω.

ἀγαλλίασι ἡ, Βιθυν. Ἡπ. Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Χαλδ.) Τσακων. κ.ά. ἀγαλλίγμια Πόντ. (Κερασ.)

Τὸ μεταγν. οὐς. ἀγαλλί'ιασις. Πβ. Λουκ. Εὐαγγ. 1,14 «ἔσται χαρὰ σοὶ καὶ ἀγαλλί'ιασις».

Χαρά, ψυχικὴ εὐφροσύνη, μόνον ἐν συνεκφ. μετὰ τοῦ συνων. χαρὰ ἔνθ' ἄν.: Φρ. Χαρὰ καὶ ἀγαλλίγμια Κερασ. Σήμερα ἔχομε χαρὲς καὶ ἀγαλλί'ιας Λακων. Εἴχανε γούλη μέρα χαρὲς καὶ ἀγαλλί'ιας Βιθυν. Τώρα ποῦ ῥθε ἡ ἀνοιξι εἶναι παντοῦ χαρὰ καὶ ἀγαλλί'ιασι Ἡπ. Ἡ φρ. χαρὰ καὶ ἀγαλλί'ιασι εἰσῆχθη εἰς τὸν κοινὸν λόγον ἐκ τοῦ ἀνωτέρω χωρίου τοῦ Εὐαγγ. Λουκ. Συνών. ἀγαλλί'ια.

